

2005

RAPORT ROCZNY
ANNUAL REPORT

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI
ZA ROK 2005

POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION ANNUAL REPORT
FOR 2005

Spis treści

Contents

WPROWADZENIE	0.0	2	0.0	INTRODUCTION
SYSTEM ZARZĄDZANIA PCA	1.0	3	1.0	PCA MANAGEMENT SYSTEM
Audity wewnętrzne i przeglądy zarządzania	1.1	3	1.1	Internal audits and management reviews
Działania korygujące i zapobiegawcze	1.2	6	1.2	Corrective and preventive actions
Skargi i odwołania	1.3	6	1.3	Complaints and appeals
WYKONANIE ZADAŃ STATUTOWYCH	2.0	7	2.0	EXECUTION OF STATUTORY TASKS
Prowadzenie działalności akredytacyjnej	2.1	7	2.1	Performing of accreditation activity
Rozwój działalności akredytacyjnej	2.2	9	2.2	Extension of accreditation activity
Rada ds. akredytacji	2.3	11	2.3	Council for Accreditation
Komitety techniczne i specjalistyczne				
działające przy PCA	2.4	12	2.4	Technical & Sectoral Committees operating by PCA
Personel stary	2.5	13	2.5	Permanent personnel
Auditorzy zewnętrzni	2.6	14	2.6	External assessors
Szkolenia otwarte	2.7	15	2.7	Open training activity
Promocja i działalność wydawnicza	2.8	16	2.8	Promotion and publication activity
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	3.0	19	3.0	INTERNATIONAL COOPERATION
Porozumienia o wzajemnym uznawaniu	3.1	19	3.1	Multilateral agreements
Udział w komitetach międzynarodowych	3.2	20	3.2	Participation in international committees
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA PCA W 2005 R.	4.0	21	4.0	PCA FINANCIAL ACTIVITY IN 2005
Zasady finansowania	4.1	21	4.1	Rules for financing
Opinia i raport biegłych rewidentów	4.2	22	4.2	Opinion and report of financial auditors
Opinia	4.2.1	22	4.2.1	Opinion
Raport	4.2.2	23	4.2.2	Report
Bilans	4.3	24	4.3	Balance sheet
Rachunek zysków i strat w 2005 r.	4.4	28	4.4	Profit and loss account
Wykonanie budżetu PCA za 2005 r.	4.5	29	4.5	Execution of the PCA budget for 2005
Wysokość i struktura przychodów				
z działalności akredytacyjnej w 2005 r.	4.6	30	4.6	Amount and structure of incomes from
Zatrudnienie i wynagrodzenia w 2005 r.	4.7	30	4.7	accreditation activity in 2005
				Employment and wages in 2005

Rok 2005 to piąty rok działania Polskiego Centrum Akredytacji jako samodzielnej i niezależnej organizacji. Był on dla PCA rokiem szczególnym. Podpisując porozumienia o wzajemnym uznawaniu w ramach EA, IAF i ILAC, we wszystkich wnioskowanych obszarach, zamknęliśmy pewien ważny dla nas i dla naszych klientów rozdział. Dzięki tym porozumieniom sprawozdania z badań, świadectwa wzorcowania, certyfikaty oraz świadectwa z kontroli wydawane przez akredytowane podmioty będą uznawane we wszystkich krajach będących sygnatariuszami tych porozumień. Dokonanie to stawia PCA na równi z innymi jednostkami akredytującymi, których działalność w zakresie potwierdzania kompetencji jest uznawana w skali światowej. Oznacza to, że polskie jednostki oceńujące zgodność mogą swobodnie poruszać się na międzynarodowym rynku usług badawczych i certyfikacyjnych, wzorcować i inspekcji.

Również w 2005 roku PCA rozpoczęło otwartą działalność szkoleniową skierowaną do klientów, potencjalnych klientów oraz auditorów. Opracowane zostały nowe programy akredytacji: dla jednostek certyfikujących produkty tradycyjne i regionalne, dla jednostek certyfikujących systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji (ISMS) oraz dla weryfikatorów środowiskowych (system EMAS).

Ważnym krokiem był też zakup własnej siedziby PCA. Decyzja ta podyktowana była koniecznością formalnego udowodnienia niezależności i bezstronności PCA, a także potrzebą rozszerzania działalności o nowe obszary. Dotychczasowe próby uzyskania siedziby z zasobów Skarbu Państwa nie powiodły się.

Rok 2005 to także dalsze doskonalenie systemu zarządzania Polskiego Centrum Akredytacji, utrzymywanie go w zgodności z wymaganiami norm międzynarodowych, wytycznych oraz dostosowywanie do nowych wymagań. Szczegółowe informacje opisujące działania PCA w roku 2005 zostały zaprezentowane w dalszej części tego sprawozdania.

2005 is the fifth year of functioning of PCA as an independent organization, thereby was very peculiar for PCA. This is because PCA signed multilateral agreements within EA, IAF and ILAC in all requested scopes. Through the agreements test reports, calibration certificates and certificates issued by accredited organisations might be recognized in all countries which accreditation bodies are signatories to these agreements. Becoming a signatory to MLA means that activities undertaken by PCA are at the same level as of the other accreditation bodies' which competencies are internationally recognized. It also means that Polish conformity assessment bodies (CAB's) may freely act on international market in the field of testing, calibration, certification and inspection.

In 2005, PCA commenced open training activity directed to the clients, potential clients and assessors. New accreditation programs for bodies operating certification of traditional and regional products, for bodies operating certification of information security management systems (ISMS) and for environmental verifiers (EMAS system) have also been worked out.

A very important step forward was a purchase of PCA own premises. Such decision was dictated by necessity to formally prove PCA independence and impartiality and also by the still growing demands of extension of its activity to new areas. The so far attempts to obtain PCA own premises from the State Treasure resources did not succeed.

In 2005, PCA management system was subsequently improved. This was in order to maintain its conformance with international standards and to adjust it to new requirements. The detailed information describing PCA activities undertaken in 2005 have been described in the further chapters of this report.

1.1 Audity wewnętrzne i przeglądy zarządzania

Dla prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania spełniającego wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17011:2004 (U) i wytycznych EA, IAF i ILAC, PCA prowadzi regularne audity wewnętrzne i przeglądy zarządzania. W 2005 roku zostały przeprowadzone 4 audity wewnętrzne w siedzibie PCA, obejmujące:

- procesy akredytacji i nadzoru,
- audity wewnętrzne, przeglądy zarządzania, działania korygujące / zapobiegawcze, postępowanie z niezgodnościami, skargi i odwołania,
- współpracę z klientem oraz współpracę międzynarodową,
- zarządzanie personelem stałym i zewnętrznym oraz działalność szkoleniową.

1.1 Internal audits and management reviews

For proper functioning of the management system that meets requirements of PN-EN ISO/IEC 17011:2004 (U) standard, as well as EA, IAF and ILAC guidelines, PCA conducts regular internal audits and management reviews. In 2005 there were conducted in PCA premises 4 internal audits which covered:

- accreditation and surveillance processes,
- internal audits, management reviews, corrective / preventive actions, dealing with nonconformities, complaints and appeals,
- cooperation with the client and international cooperation,
- personnel management (permanent and external) and training activity.

Ponadto w ramach auditów wewnętrznych zostały przeprowadzone 2 obserwacje ocen prowadzonych w laboratorium badawczym oraz laboratorium wzorującym.

W pierwszym półroczu 2005 r. przeprowadzono w PCA kompleksową samoocenę kluczowych wskaźników działania (KPI) według dokumentu EA Key Performance Indicators. Raport zbiorczy z tej samooceny został przekazany do EA przed oceną przeprowadzoną w ramach MLA w lipcu tego roku.

Ponadto w grudniu 2005 r. PCA przekazało do EA raport z samooceny w odniesieniu do kluczowych wymagań, jakie zostały wprowadzone normą ISO/IEC 17011:2004 w związku z zakończeniem okresu przejściowego.

W dniach 1-2.02.2005 r. został przeprowadzony przegląd zarządzania. Na podstawie przygotowanych na przegląd sprawozdań z działalności w 2004 r., PCA określiło zadania na kolejny rok w zakresie doskonalenia systemu zarządzania.

W 2005 roku zrealizowano następujące zadania:

- zakupiona została siedziba dla PCA,
- podpisano porozumienie EA MLA w zakresie jednostek kontrolujących,
- podpisano porozumienia IAF MLA oraz ILAC MRA,
- poprawiono skuteczność organizowania procesów nadzoru w zakresie dotrzymywania ustalonych programów nadzorów,
- opracowano plany przejścia w związku ze zmianą wymagań akredytacyjnych (ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17025, przewodnik ISO/IEC nr 66),
- rozszerzono działalność akredytacyjną w zakresie jednostek certyfikujących ISMS, weryfikatorów EMAS oraz dodatkowo o jednostki certyfikujące produkty tradycyjne i regionalne,
- uruchomiono otwartą działalność szkoleniową,
- ustalono politykę PCA dotyczącą prowadzenia akredytacji poza granicami Polski,
- prowadzono szeroką działalność informacyjno-promocyjną nt. systemu akredytacji. W tym celu PCA uczestniczyło w targach, różnego rodzaju sympozjach i konferencjach, przekazywane były informacje do prasy oraz opracowano kolejne wydanie informatora,

Moreover, in the frame of internal audits there were conducted 2 witness visits within assessments of testing and calibration laboratories.

In the first half of 2005, there was conducted complex self-assessment of the key performance indicators (KPI) according to the EA document. The collective self-assessment report was delivered to EA prior to the EA MLA peer-evaluation performed in July 2005.

In December 2005 PCA transmitted to EA a self-assessment report with reference to the key requirements introduced by ISO/IEC 17011:2004 standard, due to the conclusion of transition period.

On 1-2.02.2005 the management review was performed. On the basis of the reports from activity performed in 2004, PCA defined tasks in the scope of improvement of the management system for the following year.

In 2005 the following tasks were implemented:

- purchase of a new PCA premises,
- signing of EA MLA for inspection bodies,
- signing of IAF MLA and ILAC MRA,
- improvement of effectiveness of surveillance processes organization within keeping to the established programs,
- working out the transition plans due to the change of accreditation requirements (ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17025, ISO/IEC Guide 66),
- extension of accreditation activity for ISMS certification bodies, EMAS verifiers and for bodies operating certification of traditional and regional products,
- commencement of open training activity,
- establishing of PCA policy concerning cross-frontier accreditation,
- running of promotion activity on accreditation system. For this purpose PCA participated in different trade-fairs, delivered papers during conferences and symposiums and also presented information in press. There was also elaborated new edition of PCA Newsletter,

- wdrożono znowelizowane wytyczne EA w zakresie oceny jednostek kontrolujących i certyfikujących,
- udostępniono na stronie internetowej PCA tłumaczenia dokumentów APG (Auditing Practice Group),
- udoskonalono dostęp do niezbędnej wiedzy specjalistycznej poprzez usystematyzowanie zagadnień związanych z przepływem informacji z organizacji międzynarodowych oraz zorganizowanie spotkania przedstawicieli jednostek akredytujących z Czech, Słowacji i Polski.

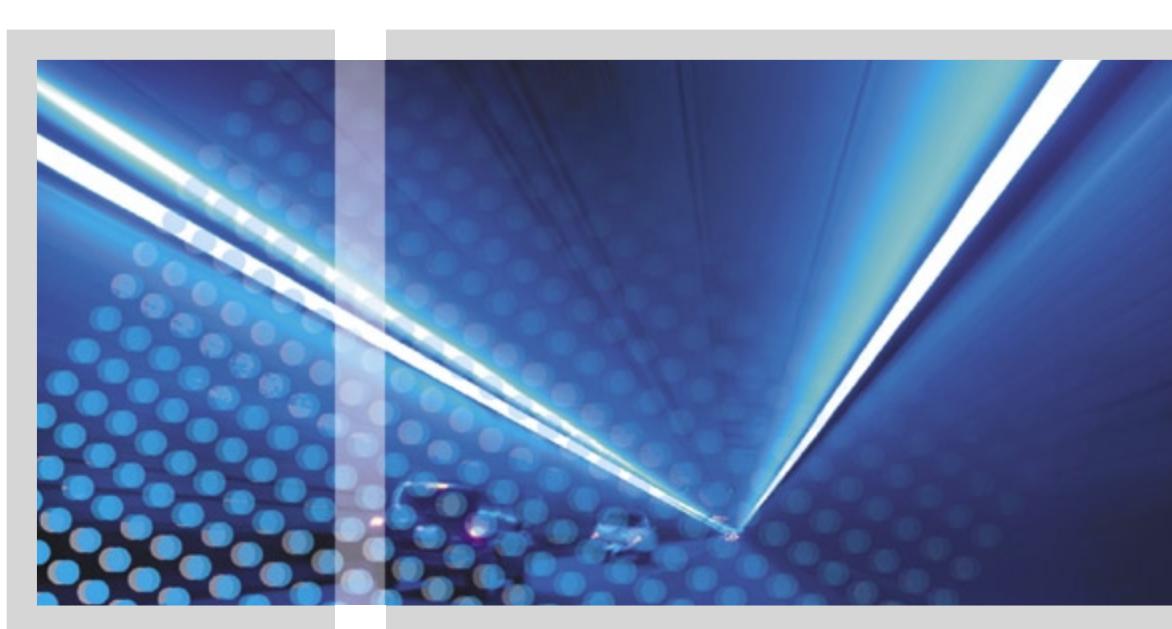
Ponadto rozpoczęto działania, które będą kontynuowane w 2006 r. w zakresie:

- doskonalenia auditorów i ekspertów, w tym ich monitorowania i szkolenia,
- rozszerzenia działalności akredytacyjnej w zakresie organizatorów PT/ILC,
- zintensyfikowania współpracy z Komitetami Technicznymi i Specjalistycznymi,
- skomputeryzowania obsługi procesów akredytacji i nadzoru.

- implementation of amended EA guidances for assessment of inspection and certification bodies,
- making available on PCA web-site translation of APG documents (Auditing Practice Group),
- improvement of access to expertise from international organizations; organizing a meeting of representatives of accreditation bodies from Czech, Slovakia and Poland.

Furthermore, in 2005 new activities were commenced to be continued in 2006. This covers:

- improvement of competencies of assessors and experts, including monitoring and training,
- extension of accreditation activity in the field of PT/ILC organizers,
- intensification of cooperation with Accreditation Committees and Sectoral Committees,
- electronic system for servicing of accreditation and surveillance processes.

1.2 Działania korygujące i zapobiegawcze

Działania korygujące i zapobiegawcze podejmowane były w odniesieniu do stwierdzonych niezgodności wynikających z auditów wewnętrznych, ocen przeprowadzanych w procesie MLA, skarg oraz wniosków dotyczących poprawy funkcjonowania PCA. W 2005 r. zostały podjęte następujące działania:

- przeprowadzenie szkoleń dla auditorów odnośnie interpretacji wymagań akredytacyjnych oraz auditowania,
- nowelizacja zasad współpracy z akredytowanymi podmiotami (kontrakt),
- nowelizacja dokumentu DA-01 opisującego ogólne zasady funkcjonowania systemu akredytacji,
- wydanie lub nowelizacja dokumentów szczegółowo opisujących wymagania akredytacyjne oraz przedstawiające szczegółowe zasady oceny (dla jednostek certyfikujących - dokument DAC-08, dla jednostek kontrolujących - dokument DAK-07, dla laboratoriów badawczych - dokument DAB-07, dla laboratoriów wzorujących - dokument DAP-04, dla weryfikatorów środowiskowych EMAS - dokument DAC-09),
- wprowadzenie nowych znaków akredytacji i opracowanie nowych zasad ich stosowania,
- przeprowadzenie szczegółowych ocen jednostek certyfikujących w zakresie ich niezależności i bezstronności oraz ocen laboratoriów w zakresie ich udziału w programach PT/ILC.

1.3 Skargi i odwołania

W 2005 r. do PCA wpłynęły:

- 2 skargi na PCA (z czego 1 uznana i 1 nieuznana),
- 10 skarg na akredytowane podmioty (z czego 1 uznana, 6 nieuznanych, 2 pozostawione bez rozpatrzenia z uwagi, że nie leżały w zakresie nadzoru PCA, 1 w trakcie rozpatrywania).

Skargi na PCA dotyczyły:

- filia akredytowanego podmiotu wymieniona w zakresie akredytacji nie prowadziła działalności,
- pracy oraz zachowania auditora PCA.

Skargi na akredytowane podmioty dotyczyły:

- jednostek certyfikujących systemy zarządzania - 5,
- jednostek certyfikujących osoby - 1,
- jednostek certyfikujących wyroby - 1,
- laboratoriów badawczych - 3.

W 2005 r. do PCA nie wpłynęło żadne odwołanie.

1.2 Corrective and preventive actions

Corrective and preventive actions in relation to stated nonconformities were undertaken. That resulted from internal audits, evaluations performed in the frame of MLA peer-evaluation process, complaints and motions concerning improvement of functioning of PCA. In 2005 the following activities were undertaken:

- performing of training for assessors concerning interpretation of accreditation requirements and assessment,
- amendment of the rules concerning cooperation with accredited organizations (contract),
- amendment of document DA-01 describing general rules for functioning of accreditation system,
- publishing or amendment of documents precisely describing accreditation requirements and presenting the detailed assessment rules (for certification bodies - document DAC-08, for inspection bodies - document DAK-07, for testing laboratories - document DAB-07, for calibration laboratories - document DAP-04, for EMAS verifiers - document DAC-09),
- introduction of new accreditation marks and working out the new application rules,
- performing of detailed assessments of certification bodies in the scope of their independence and impartiality and assessments of laboratories in the scope of their participation in PT/ILC programs.

1.3 Complaints and Appeals

In 2005 PCA received:

- 2 complaints concerning PCA activity (1 acknowledged and 1 rejected),
- 10 complaints concerning accredited organizations (1 acknowledged, 6 rejected, 2 were not considered, because they were not the subject to PCA surveillance, 1 in the course of consideration).

Complaints on PCA activity concerned:

- branch of an accredited organization, referred in the scope of accreditation, did not perform its activity,
- work and behavior of PCA assessor.

Complaints concerning accredited organizations covered:

- management system certification bodies - 5,
- bodies operating certification of persons - 1,
- bodies operating certification of products - 1,
- testing laboratories - 3.

In 2005 PCA did not receive any appeal.

Wykonanie zadań statutowych

2.0

Execution of statutory tasks

2.1 Prowadzenie działalności akredytacyjnej

W 2005 r. Polskie Centrum Akredytacji realizowało zadania statutowe dotyczące prowadzenia procesów akredytacji jednostek certyfikujących, jednostek kontrolujących, laboratoriów badawczych i laboratoriów wzorujących oraz nadzoru nad akredytowanymi podmiotami, jak również organizowania szkoleń i prowadzenia działalności wydawniczej w zakresie systemu akredytacji.

Wyniki prowadzonej w 2005 r. działalności PCA, realizowanej przez Biuro ds. Akredytacji, w skład którego wchodzi trzy działy akredytacji: laboratoriów badawczych (AB), laboratoriów wzorujących (AP), jednostek certyfikujących i kontrolujących (A), zostały ujęte w tabeli:

2.1 Performing of accreditation activity

In 2005, Polish Centre for Accreditation realized its statutory tasks, concerning: performing the accreditation processes of certification bodies, inspection bodies, testing laboratories and calibration laboratories, as well as surveillance over the accredited bodies, organization of training and conducting of publication activity in the scope of accreditation system.

Results of PCA activity in 2005, implemented by the Accreditation Office consisting of three accreditation departments: testing laboratories (AB), calibration laboratories (AP), certification and inspection bodies (A), are presented in the table:

Wykonanie zadań statutowych w 2005 r.

Execution of statutory tasks by the PCA organizational units in 2005

	RAZEM / TOTAL	laboratoria badawcze testing laboratories	laboratoria wzorujące calibration laboratories	jednostki certyfikujące wyroby product certification bodies	jednostki certyfikujące systemy zarządzania management systems certification bodies	jednostki certyfikujące osoby persons certification bodies	jednostki certyfikujące gospodarstwa ekologiczne organic farming certification bodies	jednostki kontrolujące inspection bodies
	AB	AP	AJ					
ważnych akredytacji na koniec roku accreditations valid for the end of the year	744	572	52	63	23	12	7	15
złożonych wniosków o akredytację applications for accreditation	145	113	21	3	4	2	1	1
udzielonych akredytacji / granted accreditations	115	7	8	1	1	2	1	5
zawieszonych akredytacji na koniec roku suspended accreditations for the end of the year	30	5	21	3	0	1	0	0
cofnieć/rezygnacji z akredytacji withdrawals/resignations from accreditation	23	12	7	3	0	1	0	0
przeniesionych akredytacji / transferred accreditations	4	4	0	0	0	0	0	0
procesów akredytacji w trakcie realizacji accreditation processes in progress	15	121	24	5	6	2	0	1
procesy akredytacji, w tym: accreditation processes, including:								
wizytacji wstępnych / preliminary visits	63	41	1	2	1	0	0	0
ocen na miejscu / on-site assessments	146	10	25	2	4	3	1	2
obserwacji (prowadzonych osobno) witness visits (conducted separately)		0	0	3	4	1	1	0
procesy nadzoru: / surveillance processes:								
ocen na miejscu / on-site assessments	5 4	43	51	57	21	10	6	10
obserwacji (prowadzonych osobno) witness visits (conducted separately)	23	0	0	6	11	5	0	1
przegląd dokumentacji / documentation review	43	34	5	3	0	1	0	0

2.2 Rozwój działalności akredytacyjnej

Nowe programy akredytacji opracowane przez PCA w 2005 r.:

Program akredytacji jednostek certyfikujących produkty tradycyjne i regionalne w odniesieniu do wymagań normy PN-EN 45011:2000.

Celem opracowania tego programu było dostarczenie wyjaśnień ułatwiających PCA oraz jednostkom certyfikującym jednolite stosowanie w procesach akredytacji wymagań Polskiej Normy PN-EN 45011:2000 w odniesieniu do jednostek certyfikujących produkty tradycyjne i regionalne. Program ten został zaakceptowany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Opracowano go w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji, ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych. Zgodnie z tą ustawą organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach kontroli i certyfikacji produktów rolnych i środków spożywczych, posiadającymi chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne lub świadectwo specyficznego charakteru są, m.in. jednostki certyfikujące, akredytowane zgodnie z Polską Normą PN-EN 45011. Ustawa ta reguluje w szczególności zadania nałożone na państwa członkowskie przez rozporządzenie Rady (EWG) nr 2081/92 z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i oznaczeń pochodzenia produktów rolnych i artykułów żywnościowych i rozporządzenie Rady (EWG) nr 2082/92 z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie świadectw o szczególnym charakterze dla produktów rolnych i środków spożywczych.

Certyfikacja produktów tradycyjnych i regionalnych ma na celu potwierdzenie zgodności procesu produkcji ze specyfikacją. W Polsce, podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej, działają jednostki certyfikujące zajmujące się tego typu certyfikacją. Większość z nich jest zainteresowana uzyskaniem akredytacji w tym zakresie.

2.2 Extension of accreditation activity

New accreditation programs worked out by PCA in 2005:

Accreditation program for bodies operating certification of traditional and regional products according to requirements of PN-EN 45011:2000 standard.

The purpose of this program was to deliver explanations enabling PCA and certification bodies the uniform application in accreditation processes the requirements of PN-EN 45011:2000 standard in relation to bodies operating certification of traditional and regional products. The program was approved by the Minister of Agriculture and Rural Development. It was worked out in relation to the Act of 17 December 2004 on registration, protection of indications and designations of agricultural products, foodstuffs and traditional products. According to the Act, certification bodies accredited in conformance with Polish Standard PN-EN 45011 are, among others, entitled to perform inspection and certification of agricultural products and foodstuffs that have protected designation of origin, geographical indications or have certificate of specific character. The Act regulates specifically tasks imposed on Member States through Council Regulation (EEC) 2081/92 of 14 July 1992 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs, as well as Council Regulation (EEC) 2082/92 of 14 July 1992 on certificates of specific character for agricultural products and foodstuffs.

The purpose of certification of traditional and regional products is to acknowledge conformity of production process with specification. In Poland, same like in the other European Union countries, there are bodies operating this type of certification. Most of them are interested in obtaining accreditation in this scope.

Accreditation of bodies operating certification of information security management systems (ISMS).

The program has been worked out by PCA on the motion of the clients interested in accreditation in the scope of ISMS. The purpose of this program was to deliver explanations enabling PCA and bodies operating certification of information security management systems

Program akredytacji jednostek certyfikujących systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji (ISMS).

Program ten został opracowany przez PCA na wniosek Klientów zainteresowanych akredytacją w zakresie certyfikacji ISMS. Celem jego opracowania było dostarczenie wyjaśnień zapewniających jednolite, zgodne z europejską i międzynarodową praktyką, stosowanie Polskiej Normy PN-EN 45012 przez PCA oraz jednostki certyfikujące systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji (ISMS) w oparciu o normę BS 7799-2 lub jej polskie tłumaczenie PN-I-07799-2:2005. Podstawowym dokumentem wyjściowym dla opracowania tego programu był dokument EA-7/03 Guidelines for the Accreditation of bodies operating certification / registration of information security management systems.

Pod koniec roku wpłynęły pierwsze wnioski o akredytację lub rozszerzenie akredytacji jednostek o ten program.

Program akredytacji weryfikatorów środowiskowych (system EMAS).

Rozporządzenie (WE) nr 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczające dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), a w ślad za nim ustanowiona z 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. z 2004 r. Nr 70, poz. 631), jak również ustanowiona z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. 166 poz. 1360 z późniejszymi zmianami) umożliwiają akredytację zarówno weryfikatorów instytucjonalnych, jak i osób indywidualnych. Wyżej wymienione ustawy wyznaczają PCA jako jednostkę akredytującą weryfikatorów.

PCA, we współpracy z Komitemtem Technicznym ds. EMAS, opracowało dokument DAC-09 Program akredytacji weryfikatorów środowiskowych (System EMAS), którego celem było określenie zasad funkcjonowania krajowego systemu akredytacji, a w szczególności zasad oceny i potwierdzania kompetencji weryfikatorów środowiskowych systemu EMAS. Warunkiem prowadzenia weryfikacji w ramach systemu EMAS jest wpisanie akredytowanego weryfikatora przez Ministra Środowiska na listę osób uprawnionych do weryfikacji.

the uniform, consistent with European and international standards, application of Polish Standard PN-EN 45012 (on the basis of BS 7799-2 standard or its Polish translation PN-I-07799-2:2005). The primary document for elaboration of PCA document was EA-7/03 Guidelines for the Accreditation of bodies operating certification / registration of information security management systems. At the end of the year PCA received first applications for accreditation or applications for extension of the scope of accreditation for this program.

Accreditation program for environmental verifiers (EMAS system).

The following regulations enable accreditation of institutional verifiers, as well as accreditation of individual persons: Regulation (EC) 761/2001 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2001 allowing voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS), the Act of 12 March 2004 on the national eco-management and audit scheme (EMAS) (Official Journal of 2004, No 70, item 631) and the Act of 30 August 2002 on conformity assessment system (Official Journal No 166, item 1360 with further changes). The above regulations appoint PCA as an accreditation body authorized for accreditation of verifiers.

PCA, with support of the Accreditation Committee for EMAS, worked out a document DAC-09 Accreditation program for environmental verifiers (EMAS system), which purpose was to determine rules for the national accreditation system, with particular emphasis on assessment rules and confirmation of competencies of environmental verifiers for EMAS system. A condition for operating of verifications within EMAS system is registration of an accredited verifier by the Minister of Environment on the list of persons authorized for verification.

2.3 Rada ds. Akredytacji

W 2005 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady ds. Akredytacji. Podczas pierwszego posiedzenia, które odbyło się 4 kwietnia 2005 r. Rada:

- jednogłośnie przyjęła „Sprawozdanie z działalności PCA za 2004 r.”,
- przyjęła kierunek określenia nowej polityki jakości wynikającej z wdrożenia normy EN ISO/IEC 17011. Główny nacisk położono na zmiany celów strategicznych, ustalenie mierzalnych celów operacyjnych, a także na stałe podnoszenie kompetencji personelu PCA (w tym celu powstała nowa komórka organizacyjna ds. rozwoju auditorów).

Na drugim posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2005 r., Rada przyjęła następujące dokumenty:

- projekt Cennika (DA-04 projekt wydania 5 z 8.12.2005 r.), zawierający uzupełnienia dotyczące akredytacji weryfikatorów EMAS,
- Opis systemu akredytacji (DA-01 wyd. 5 z 8.12.2005 r.),
- Zasady stosowania znaków akredytacji PCA (DA-02 wyd. 6 z 01.06.2005 r.), w którym opisane zostały zmiany w znakach akredytacji, wynikające z porozumienia o wzajemnym uznawaniu,
- Polityka PCA dotycząca akredytacji podmiotów zagranicznych (DA-07 wyd. 1 z 05.05.2005 r.).

Rada pozytywnie zaopiniowała aktualne działania PCA w zakresie rozwoju działalności akredytacyjnej oraz związane z tym planowane zmiany organizacyjne. Rada przyjęła także do wiadomości Plan finansowy PCA na 2006 rok.

2.3 Council for Accreditation

There were two meetings of the Council for Accreditation in 2005. During the first meeting, which took place on 4 April 2005, the Council acknowledged the following documents:

- PCA Annual Report for 2004,
- a new Quality Policy resulting from implementation of EN ISO/IEC 17011 standard. A special emphasize was placed on changes to strategic goals, establishing the measurable operational goals and permanent improvement of PCA personnel' competencies (a special department responsible for assessors' development was set up in order to fulfill this goal).

During the second meeting, which took place on 16 December 2005, the Council acknowledged the following documents:

- draft of the Price list (document DA-04, draft of the edition 5 of 8.12.2005), including complements concerning accreditation of EMAS verifiers,
- Description of accreditation system (document DA-01, edition 5 of 8.12.2005),
- Rules for the use of PCA accreditation marks (document DA-02, edition 6 of 01.06.2005), describing changes introduced to accreditation marks, resulting from multilateral agreement ,
- PCA policy concerning cross-frontier accreditation (document DA-07, edition 1 of 05.05.2005).

The Council gave positive opinion about PCA current activities concerning development of accreditation and about the related organizational changes. The Council also acknowledged Financial Plan for 2006.

2.4 Komitety techniczne i specjalistyczne działające przy PCA

W PCA w 2005 roku odbyły się posiedzenia następujących komitetów technicznych:

• Komitet Akredytacyjny ds. Laboratoriów Badawczych	25
• Komitet Akredytacyjny ds. Laboratoriów Wzorujących	9
• Komitet Akredytacyjny ds. Jednostek Certyfikujących	9
• Komitet Akredytacyjny ds. Jednostek Kontrolujących	3

Komitety Akredytacyjne są ciałami opiniodawczo - doradczymi w sprawach dotyczących akredytacji i w związku z tym uczestniczyły w procesach akredytacji i nadzoru wydając opinie dotyczące udzielenia, rozszerzenia, zawieszenia lub cofnięcia akredytacji, a także uczestniczyły przy formułowaniu szczegółowych wymagań akredytacyjnych zawartych w programach akredytacji.

W 2005 r. odbyły się także posiedzenia Komitetów Specjalistycznego

Komitetu Technicznego ds. Rzecznictwa Samochodowego (3 posiedzenia) - przyjęto annex do Programu Akredytacji Rzeczników Samochodowych (DAK-05) dostosowujący wymagania dla jednostek do postanowień nowej normy odniesienia PN-EN ISO/IEC 17024:2004. Przyjęto, iż jednostki mogą wydawać certyfikaty inne niż przewiduje to dokument DAK-05, jednak nie będą to certyfikaty w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym. Ponadto dyskutowano nt.: poziomu odniesienia pytań egzaminacyjnych, identyfikacji dokumentu odniesienia na certyfikacie, ujednolicenia sposobu nadzoru i ponownej certyfikacji, powołania wspólnego komitetu programowego, akceptowania szkoleń dla rzeczników.

Komitetu Technicznego ds. Rolnictwa i Żywności (2 posiedzenia). Komitet kontynuuje działalność Specjalistycznego Komitetu Technicznego ds. Rolnictwa Ekologicznego. Wraz ze zmianą nazwy poszerzył on swój zakres działania o problematykę związaną z akredytacją jednostek certyfikujących produkty regionalne i tradycyjne.

2.4 Technical and Sectoral Committees operating by PCA

In 2005 there were meetings of the following Accreditation Committees:

• Accreditation Committee for Testing Laboratories	25
• Accreditation Committee for Calibration Laboratories	9
• Accreditation Committee for Certification Bodies	9
• Accreditation Committee for Inspection Bodies	3

Accreditation Committees act as the advisory and opinion giving bodies in the matters concerning accreditation. Therefore, the Committees participated in accreditation and surveillance processes while giving opinions on granting, extension, suspension or withdrawal of accreditations, as well as participated in formulating the detailed accreditation requirements included in accreditation programs.

In 2005 there were meetings of the following Sectoral Committees:

Sectoral Committee for Car Experts (3 meetings) - the committee acknowledged annex to the Accreditation Program for Car Experts (document DAK-05) adapting requirements of the new reference standard PN-EN ISO/IEC 17024:2004. It was acknowledged that the bodies can issue certificates other than it is stated in DAK-05 document, under condition that these are not the certificates in the meaning of the Act on Road Traffic. Moreover, there were discussed the matters arising from reference level of examination questions, identification of reference document on certificate, unifying the surveillance and recertification, appointment of a joint programming committee, as well as approval of training for car experts.

Głównym efektem działalności Komitetu w 2005 r. było przygotowanie Programu Akredytacji Jednostek Certyfikujących Produkty Tradycyjne i Regionalne (DAC-06), który został zaakceptowany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto przygotowano do zatwierdzenia wymagania dla auditorów i ekspertów oceniających jednostki certyfikujące wyroby rolnictwa ekologicznego. Rozpoczęto dyskusję w sprawie ujednolicenia sankcji stosowanych przez jednostki certyfikujące w przypadku niespełniania wymagań przez gospodarstwa ekologiczne.

2.5 Personel stały

W PCA w dniu 01.01.2005 r. ogółem było zatrudnionych 41 osób. W ciągu roku 2005 liczba zatrudnionych pracowników ulegała zmianie:

- zawarto umowę o pracę z 2 osobami,
- rozwiązano umowę o pracę z 1 osobą.

W PCA w dniu 31.12.2005 r. było zatrudnionych ogółem 42 osoby:

- Dyrektor,
- Z-ca dyrektora,
- Główny Księgowy,
- Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania,
- pracownicy Biura ds. Akredytacji - 24 osoby,
- pracownicy pozostałych działów - 14 osób.

Szkolenia wewnętrzne:

- dla pracowników Biura ds. Akredytacji (7 szkoleń),
- seminarium wyjazdowe dla wszystkich pracowników,
- wstępne dla nowoprzyjętych pracowników (2 osoby),
- z zakresu BHP (wstępne dla 2 osób i okresowe dla 6 osób),
- kurs języka angielskiego.

Konferencje i szkolenia zewnętrzne:

- dla pracowników Biura ds. Akredytacji (33 osoby),
- dla pracowników pozostałych działów (12 osób).

Sectoral Committee for Agriculture and Foodstuffs

(2 meetings) - the committee carried out activities of the Sectoral Committee for Organic Farming. The scope of responsibilities of the committee has been broadened of matters concerning accreditation of bodies operating certification of traditional and regional products. In 2005 the committee worked out the accreditation program for bodies operating certification of traditional and regional products (document DAC-06). The program was approved by the Minister of Agriculture and Rural Development. Moreover, the committee elaborated requirements for assessors and experts assessing bodies operating certification of organic farming products. It was also commenced the discussion on unifying sanctions used by certification bodies in the case the organic farms did not meet the requirements.

2.5 Permanent personnel

On 1 January 2005 - 41 persons were employed in PCA.

During 2005 the number of employees has changed:

- 2 persons entered into contracts of employment,
- 1 person dissolved a contract of employment.

On 31 December 2005 there were employed 42 persons:

- Director,
- Deputy Director,
- Chief Accountant,
- Quality Representative,
- employees of the Accreditation Office - 24 persons,
- employees of remaining departments - 14 persons.

Internal training:

- for employees of the Accreditation Office (7 training courses),
- study trip for all employees,
- initial training for new employees (2 persons),
- in the scope of occupational health and safety (initial for 2 persons and periodical for 6 persons),
- English course.

Conferences and external training:

- for employees of the Accreditation Office (33 persons),
- for employees of remaining departments (12 persons).

2.6 Auditorzy zewnętrzni

Do prowadzenia procesów akredytacji i nadzoru, PCA zatrudnia, oprócz personelu stałego, auditorów wiodących, auditorów technicznych i ekspertów. W 2005 roku zatrudnionych było:

	Auditorzy wiodący lead assessors	Auditorzy techniczni technical assessors	Eksperci (całkowita liczba ekspertów w Bazie) Experts (total number of experts in the Data Base)
Laboratoria badawcze Testing laboratories	47	43	270
Laboratoria wzorczące Calibration laboratories	12	44	37
Jednostki certyfikujące systemy zarządzania Management system certification bodies	27	30	231
Jednostki certyfikujące wyroby Product certification bodies	26	20	28
Jednostki certyfikujące osoby Persons certification bodies	18	14	83
Jednostki kontrolujące Inspection bodies	11	19	262

W 2005 roku szkoleniami objętych zostało 189 auditorów PCA ze wszystkich obszarów akredytacji. Po raz pierwszy przeprowadzone zostały branżowe szkolenia dla auditorów i ekspertów w zakresie oceny badań mikrobiologicznych i badań w środowisku pracy oraz środowisku ogólnym.

W 2005 roku przeprowadzono:

- szkolenie w zakresie zachowania spójności pomiarowej w chemii analitycznej,
- warsztaty branżowe z ekspertami / auditorami technicznymi laboratoriów w zakresie mikrobiologii, środowiska pracy, środowiska naturalnego,
- seminarium dla auditorów jednostek kontrolujących,
- seminarium dla auditorów jednostek certyfikujących,
- szkolenie na temat praktycznych aspektów auditowania w laboratoriach wzorzących.

Celem wszystkich szkoleń było ujednolicenie podejścia oraz doskonalenie pracy auditorów i ekspertów.

2.6 External assessors

For conducting of accreditation and surveillance processes there are also employed the external personnel: lead assessors, technical assessors and experts. In 2005 there were employed in PCA:

	Auditorzy wiodący lead assessors	Auditorzy techniczni technical assessors	Eksperci (całkowita liczba ekspertów w Bazie) Experts (total number of experts in the Data Base)
Laboratoria badawcze Testing laboratories	47	43	270
Laboratoria wzorzące Calibration laboratories	12	44	37
Jednostki certyfikujące systemy zarządzania Management system certification bodies	27	30	231
Jednostki certyfikujące wyroby Product certification bodies	26	20	28
Jednostki certyfikujące osoby Persons certification bodies	18	14	83
Jednostki kontrolujące Inspection bodies	11	19	262

In 2005, 189 assessors were trained within all accreditation fields. For the first time PCA organized branch workshops for assessors and experts in the scope of assessment of microbiology testing, health and occupation testing and natural environment testing.

In 2005 there were conducted:

- training on traceability in analytical chemistry,
- branch workshops for experts / technical assessors employed in assessments of laboratories in the scope of microbiology, health and occupation and natural environment,
- seminar for assessors for inspection bodies,
- seminar for assessors for certification bodies,
- training on practical aspects in assessment of calibration laboratories.

The purpose of all training was to unify approach to assessment and to improve work of assessors and experts.

2.7 Szkolenia otwarte

W 2005 roku PCA rozpoczęło prowadzenie otwartej działalności szkoleniowej. Prowadzone były dwa rodzaje szkoleń. Pierwsza grupa szkoleń przeznaczona była dla klientów i potencjalnych klientów PCA. Druga grupa to szkolenia otwarte dla potencjalnych auditorów PCA. W 2005 roku odbyło się 11 szkoleń w ww. zakresie. Ogółem przeszkołonych zostało 245 osób.

Tematyka szkoleń:

- Droga do akredytacji PCA. Podstawowe elementy oceny PCA. Procedura akredytacji.
- System zarządzania w laboratorium. Zadania kierownika ds. jakości i kierownictwa technicznego.
- Audit wewnętrzny w laboratorium.
- Zmiany w normie PN-EN ISO/IEC 17025.
- System zarządzania w jednostce kontrolującej.
- Doskonalenie systemu zarządzania w jednostce certyfikującej wyroby wg. PN EN 45011:2000.
- Szkolenie dla auditorów PCA prowadzących ocenę wg normy PN-EN ISO/IEC 17025.
- Szkolenie dla auditorów wiodących PCA.

2.7 Open training activity

In 2005 PCA commenced open training activity. There were conducted two types of training. The first group of training was provided for PCA clients and potential clients. The second group were training for PCA potential assessors. In 2005 there were organized 11 training courses. Generally 245 persons were trained.

Subjects of training:

- The way to PCA accreditation. Basic elements of PCA assessment. Accreditation procedure.
- Management system in laboratory. Responsibilities of quality manager and of technical management.
- Laboratory internal audit.
- Changes to PN-EN ISO/IEC 17025 standard.
- Management system in inspection body.
- Improvement of management system in product certification body according to PN-EN 45011:2000 standard.
- Training for PCA assessors conducting assessment according to PN-EN ISO/IEC 17025 standard.
- Training for PCA lead assessors.

2.8 Promocja i działalność wydawnicza

PCA promuje akredytację m.in. zamieszczając informacje w dziennikach ogólnopolskich oraz w pismach branżowych. W 2005 r. artykuły nt. akredytacji ukazały się w:

- dwóch dodatkach informacyjno-promocyjnych do Gazety Prawnej „Badania i Certyfikacja” oraz „Certyfikacja”,
- dwóch dodatkach specjalnych do Rzeczypospolitej „Jakość i Certyfikacja”,
- „Przemysle Chemiczny”, w wydaniu z okazji V Kongresu Technologii Chemicznej,
- miesięcznika „Ekopartner”,
- dwumiesięcznika „Weterynaria w praktyce”,
- miesięcznika „Bezpieczeństwo i Higiena Żywności”.

2.8 Promotion and publication activity

PCA promotion activity concentrates on running features in nationwide and branch newspapers.

In 2005, the articles about PCA accreditation were ran in the following newspapers:

- two supplements to Gazeta Prawna “Testing and Certification” and “Certification”,
- two special supplements to Rzeczpospolita “Quality and Certification”,
- special edition of “Przemysł Chemiczny” issued on the occasion of the Fifth Congress of Chemical Technology,
- “Ekopartner” magazine,
- “Weterynaria w praktyce” magazine,
- „Bezpieczeństwo i Higiena Żywności“ magazine.

W październiku 2005 roku ukazał się Raport Roczny PCA za 2004 rok oraz piąte wydanie biuletynu informacyjnego PCA - wydawnictwa skierowanego w głównej mierze do klientów i potencjalnych klientów PCA, a także auditorów i ekspertów współpracujących z PCA.

W Informatorze znalazły się m.in. artykuły nt. nowej normy akredytacyjnej PN-EN ISO/IEC 17011:2005 (U), nowych znaków akredytacji, porozumień o wzajemnym uznawaniu, organizowanych szkoleń, nowej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005, akredytacji weryfikatorów środowiskowych EMAS oraz rolnictwa ekologicznego. Wydawnictwa te zamieszczone zostały na stronie internetowej PCA oraz dystrybuowane były podczas spotkań z klientami i szkołeniami.

PCA promowało także korzyści wynikające z akredytacji oraz przekazywało istotne informacje dotyczące problemów akredytowanych podmiotów. Służyły temu m.in. targi oraz corocznie organizowane sympozja Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB. W 2005 roku PCA wzięło czynny udział w dwóch turach XI Sympozjum Klubu POLLAB pt. „Porównania międzylaboratoryjne jako potwierdzenie wiarygodności laboratorium”. Podczas tych spotkań pracownicy PCA przedstawili informacje nt.: wyników ankiety dot. wdrożenia ISO/IEC 17025 opracowanej przez ILAC, zmian w normie ISO/IEC 17025:2005, udziału akredytowanych przez PCA laboratoriów badawczych w porównaniach międzylaboratoryjnych i badaniach biegłości.

PCA bierze także udział w spotkaniach członków Sekcji Badań Materiałowych Klubu POLLAB. W 2005 roku PCA uczestniczyło w dwóch spotkaniach zorganizowanych przez Instytut Metali Nieżelaznych, Oddział Metali Lekkich w Skawinie oraz Instytut Transportu Samochodowego nt. międzylaboratoryjnych badań porównawczych. Przedstawiciele PCA przekazali informacje nt. aktualności dotyczących akredytacji laboratoriów badawczych, zmian w normie ISO/IEC 17025:2005 oraz zasad stosowanych w okresie przejściowym.

In October 2005 there were issued PCA Annual Report for 2004, as well as fifth edition of PCA Newsletter (the brochure is directed to PCA clients and potential clients and also to PCA assessors and experts). In the Newsletter there were ran features on: PN-EN ISO/IEC 17011:2005 (U) standard, new accreditation marks, multilateral agreements, training activity, PN-EN ISO/IEC 17025:2005 standard, accreditation of environmental verifiers (EMAS system) and organic farming. Both publications were placed on PCA web-site and distributed during various training and meetings with the clients.

PCA continued promoting the benefits arising from accreditation. The essential information concerning accredited organizations and information on benefits from accreditation were passed during trade fairs and annual meetings of POLLAB – Club of Polish Testing Laboratories. In 2005 PCA participated in two meetings of POLLAB on “Interlaboratory comparisons as confirmation of laboratory's credibility”. During the meetings PCA employees presented information on: results of the survey concerning ISO/IEC 17025:2005 standard, participation of PCA accredited testing laboratories in interlaboratory comparisons and proficiency testings.

PCA also took part in the meetings of the Material Testing Section operated by POLLAB. In 2005 PCA participated in two meetings organized by the Institute of Non-Ferrous Metals, the Light Metal Division in Skawina and the Motor Transport Institute. The meetings concerned interlaboratory comparisons. PCA employees passed current information on accreditation of testing laboratories, changes to ISO/IEC 17025:2005 standard and rules applied in the transition period. It was also discussed the possibilities and legitimacy of participation of laboratories for material testing in interlaboratory comparisons – requirements of DA-05 document (concerning testing in the scope of: chemistry, metallography, mechanics, non-destructive techniques).

Podczas spotkań odbyła się dyskusja nt. możliwości i za- sadności uczestnictwa laboratoriów badań materiałowych (badania z dziedzin: chemia, metalografia, mechanika, techniki nieniszczące) w porównaniach międzylabora- toryjnych – wymagania dokumentu DA-05.

PCA promuje wśród jednostek oceniających zgodność wymagań zawarte w dokumentach dot. akredytacji pozwalające jednostkom doskonalić swoje systemy zarządzania oraz poprawiać jakość usług badawczych i certyfikacyjnych. W tym celu PCA bierze czynny udział w targach. W marcu 2005 r. PCA wzięło udział w VII Międzynarodowych Targach Analytyki i Technik Pomiarowych „EuroLab 2005”, podczas których przedstawiono prezentację nt. „Procedury akredytacji”. Pracownicy PCA wzięli także udział w „Salonie Ekspertów” – spotkaniu z klientami i wystawcami.

W maju 2005 r. przedstawiciel PCA uczestniczył w IV Konferencji naukowo-technicznej PPM'05 (Podstawowe Problemy Metrologii) wygłaszaając referat pt. „Porównania międzylaboratoryjne w akredytowanych laboratoriach wzorująccych – wymagania Polskiego Centrum Akredytacji”.

W listopadzie 2005 r. PCA uczestniczyło w IV Targach Usług Certyfikacyjnych, Badań Wyrobów, Wdrożenia Systemów Jakości i Oceny Personelu „Certyfikacja”. Na konferencji pt. „Certyfikacja – integracja przez jakość”, Dyrektor PCA Karol Hauptmann zaprezentował wystąpienie pt. „Jak zapewnić wiarygodność certyfikacji na ISO 9001”. Podczas targów pracownicy PCA udzielali odpowiedzi na pytania m.in. dotyczące procedury akredytacji.

PCA promotes among conformity assessment bodies requirements included in documents concerning accreditation, which allow the bodies to improve their management systems and to develop the quality of rendered testing and certification services. For this reason PCA takes part in trade fairs. In 2005 PCA participated in VII International Trade Fair of Analytics and Measurement Technology "EuroLab 2005", where a paper on accreditation procedure was presented. PCA employees also took part in "Experts' room" – a meeting with exhibitors and clients.

In May 2005, a PCA representative participated in IV Scientific and Technical Conference PPM'05 (The Basic Problems in Metrology), while giving lecture on "Interlaboratory comparisons in accredited calibration laboratories – requirements of Polish Centre for Accreditation".

In November 2005, PCA participated in IV Fair of Certification Services, Product Testing, Implementation of Quality Systems and Assessment of Personnel – "Certification". During the conference titled "Certification – integrity through the quality", PCA Director Karol Hauptmann, presented a lecture on "How to provide credibility of certification for ISO 9001". During the fair, PCA employees provided answers to visitors' questions concerning accreditation procedure.

3.1 Porozumienia o wzajemnym uznawaniu

19 stycznia 2005 r. PCA podpisało z ILAC porozumienie o wzajemnym uznawaniu - ILAC Mutual Recognition Arrangement (ILAC MRA) w zakresie:

- laboratoriów badawczych,
- laboratoriów wzorujących.

16 lutego 2005 r. PCA podpisało z IAF umowę o wzajemnym uznawaniu - IAF Multilateral Recognition Arrangement (IAF MLA) w zakresie:

- jednostek certyfikujących systemy zarządzania jakością,
- jednostek certyfikujących systemy zarządzania środowiskowego,
- jednostek certyfikujących wyroby.

W dniach 4-8.07.2005 r. została przeprowadzona ocena w ramach EA MLA (EA Multilateral Agreement). Miała ona na celu ocenę wdrożenia działań korygujących w obszarze jednostek certyfikujących w odniesieniu do niezgodności stwierdzonych podczas poprzedniej oceny EA oraz rozszerzenia porozumienia o jednostki kontrolujące. Ocena objęła, oprócz wizyty w siedzibie, obserwację auditorów PCA podczas ocen prowadzonych w 2 jednostkach kontrolujących oraz 4 jednostkach certyfikujących.

3.1 Multilateral agreements

19 January 2005 PCA signed with ILAC the Mutual Recognition Arrangement (ILAC MRA) in the scope of:

- testing laboratories,
- calibration laboratories.

16 February 2005 PCA signed with IAF the Multilateral Recognition Arrangement (IAF MLA) in the scope of:

- quality management system certification bodies,
- environmental management system certification bodies,
- product certification bodies.

On 4-8.07.2005 there was conducted the peer-evaluation within EA MLA (EA Multilateral Agreement). The purpose of this evaluation was to check implementation of corrective actions in the field of certification bodies in relation to nonconformities stated during the previous EA evaluation and to extend MLA for inspection bodies. The evaluation covered, apart from the on-site assessment, witnessing of PCA assessments performed in: 2 inspection bodies and 4 certification bodies. In the consequence of the evaluation there were no stated any nonconformities. EA team presented 5 concerns and 4 comments, which next, as a result of undertaken activities, were removed by PCA.

W wyniku tej oceny nie stwierdzono żadnych niezgodności. Ewaluatorzy EA przedstawili 5 spostrzeżeń i 4 komentarze, które następnie, w wyniku podjętych działań, zostały przez PCA usunięte. W październiku 2005 r., na posiedzeniu EA MAC (EA Multilateral Agreement Committee), została podjęta decyzja o utrzymaniu MLA dla Polskiego Centrum Akredytacji w zakresie certyfikacji oraz rozszerzeniu MLA na inspekcję. 17 listopada 2005 r., podczas Zgromadzenia Ogólnego EA w Rzymie, PCA podpisało umowę o wzajemnym uznawaniu (EA MLA) w zakresie jednostek kontrolujących.

3.2 Udział w komitetach międzynarodowych

W związku z członkostwem PCA w organizacjach międzynarodowych oraz w wyniku zobowiązań wynikających z podpisania porozumień o wzajemnym uznawaniu pracownicy PCA biorą udział w pracach komitetów i grup roboczych działających przy tych organizacjach. Wśród nich znajdują się m.in.: Komitet EA ds. Porozumień o Wzajemnym Uznawaniu (EA MAC), Komitet EA ds. Laboratoriów (EA LC), Inspekcji (EA IC), Certyfikacji (EA CC), Publikacji i Wydawnictw (EA CPC), a także Komitet Techniczny IAF oraz Komitet Akredytacyjny ILAC. W 2005 roku pracownicy PCA wzięli udział w następujących spotkaniach:

- 2 posiedzeniach Komitetu EA MAC,
- 2 Zgromadzeniach Ogólnych EA,
- szkoleniu dla evaluatorów EA (EA Team Member Training),
- 2 posiedzeniach Forum of Accreditation Bodies (EMAS),
- posiedzeniu Komitetu Technicznego IAF,
- posiedzeniu Komitetu Akredytacyjnego ILAC,
- Zgromadzeniu Ogólnym IAF/ILAC,
- ponadto w 7 spotkaniach dotyczących nowych obszarów akredytacji, w tym: w spotkaniach w ramach programu PHARE EMAS, spotkaniu EURACHEM, szkoleniu nt. wyboru i zastosowania materiałów odniesienia, konferencji dot. laboratoriów medycznych i certyfikacji w sektorze opieki zdrowotnej.

W październiku 2005 roku PCA zorganizowało spotkanie jednostek akredytujących z Czech, Słowacji i Polski. Celem spotkania była wymiana doświadczeń w zakresie akredytacji do dyrektyw, podejście do ustanowienia zasad odnośnie obserwacji, przeprowadzania auditów wewnętrznych w jednostkach akredytujących, kryteriów kwalifikacyjnych auditorów technicznych.

In October 2005, the EA MAC, during its meeting, decided on maintaining MLA for PCA in the scope of certification bodies and on extending its MLA for inspection. On 17 November 2005, during the EA General Assembly in Rome, PCA signed EA MLA in the scope of inspection bodies.

3.2 Participation in international committees

In connection with PCA membership in international organizations and commitments resulting from signing the multilateral agreements, PCA employees take part in works of committees and working groups acting by these organizations, i.e.: EA Multilateral Agreement Committee (EA MAC), EA Laboratory Committee (EA LC), EA Inspection Committee (EA IC), EA Certification Committee (EA CC), EA Communication and Publication Committee (EA CPC), IAF Technical Committee and ILAC Accreditation Committee. In 2005 PCA employees participated in:

- 2 EA MAC meetings,
- 2 EA General Assemblies,
- EA Team Member Training,
- 2 meetings of Forum of Accreditation Bodies (EMAS),
- a meeting of IAF Technical Committee,
- a meeting of ILAC Accreditation Committee,
- IAF/ILAC General Assembly,
- 7 meetings concerning new accreditation programs, including: meeting within PHARE EMAS Program, meeting of EURACHEM, training on selection and use of reference materials, conference on medical laboratories and certification in health care sector.

In October 2005, PCA organized a meeting of representatives of accreditation bodies from Czech, Slovakia and Poland. The purpose of the meeting was exchange of experience in the field of accreditation to directives, approach to rules concerning witnessing, internal audits in accreditation bodies, qualification criteria of technical assessors.

Działalność finansowa PCA w 2005 r.

4.0

PCA financial activity in 2005

4.1 Zasady finansowania

W 2005 r. podstawą gospodarki finansowej był roczny plan zatwierdzany przez Dyrektora PCA. Inwestycje finansowane były ze środków własnych PCA. Koszty działalności, w tym wynagrodzenia pracowników, pokrywane były z osiągniętych przychodów.

Zatwierdzony zysk Polskie Centrum Akredytacji przeznacza na:

- fundusz podstawowy jednostki - 70%,
- wpłatę do budżetu - 30%.

Zgodnie z art. 34 ustawy o systemie oceny zgodności, wypracowany zysk bilansowy przeznaczony może być wyłącznie na cele inwestycyjne umożliwiające dalszy rozwój jednostki, co oznacza, że PCA nie może przeznaczyć nadwyżki środków na nagrody dla pracowników.

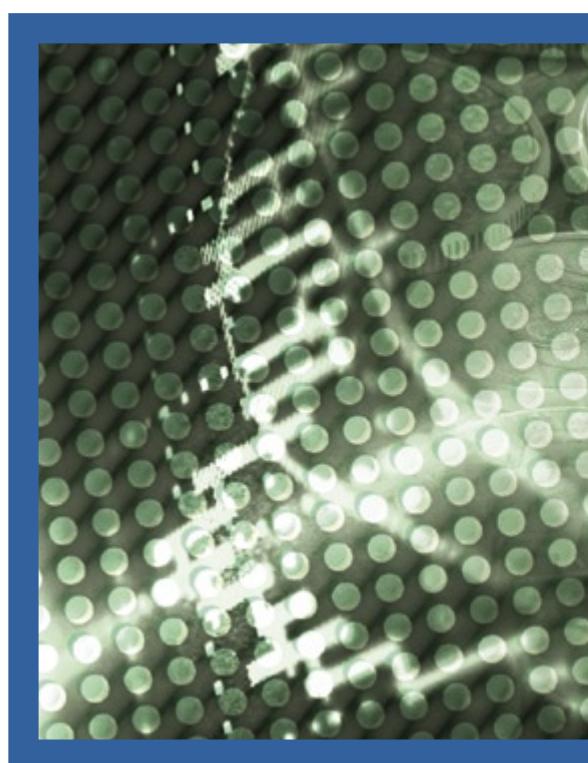
4.1 Rules for financing

In 2005, the annual plan approved by PCA Director constituted the basis for finance administration. All investments were financed from PCA own resources. Activity costs, including wages for employees were covered from the achieved income.

Polish Centre for Accreditation allocates the approved profit for:

- basic fund - 70%,
- payment to the state budget - 30%.

According to art. 34 of the Act on conformity assessment system, the earned balance profit can only be allocated to investment purposes enabling further development of the body. It means that PCA can not allocate the surplus on employees' rewards.

4.2 Opinia i raport biegłych rewidentów

4.2.1 Opinia

PCA poddało swoje sprawozdanie finansowe badaniu przez dwóch biegłych rewidentów. Badanie dotyczyło:

- wprowadzenia do sprawozdania finansowego,
- bilansu sporzązonego na dzień 31 grudnia 2005 r.,
- rachunku zysków i strat za rok obrotowy 2005,
- zestawienia zmian w kapitale własnym za 2005 rok,
- dodatkowych informacji i wyjaśnień.

Zadaniem biegłych było zbadanie i wyrażenie opinii nt. rzetelności, prawidłowości i jasności sprawozdania oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzono stosownie do postanowień:

- Rozdz. 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- Norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,
- Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

Zgodnie z art. 66 ustawy o rachunkowości bezstronność i niezależność biegłego rewidenta została zachowana. Badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych zasad rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak również całociową ocenę sprawozdania finansowego.

Zdaniem biegłych zbadane sprawozdanie finansowe, obejmujące dane liczbowe i wyjaśnienia słowne:

- przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej PCA na dzień 31 grudnia 2005 r., jak też jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 01 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r.,
- sporzązone zostało zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu PCA,
- jest kompletne w rozumieniu art. 49 ustawy o rachunkowości, a zawarte informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

4.2 Opinion and report of financial auditors

4.2.1 Opinion

Polish Centre for Accreditation had its financial statements audited by two auditors. The evaluation concerned:

- introduction to financial statements,
- the balance sheet made as for 31 December 2005,
- profit and loss account as for 2005,
- breakdown of changes in PCA own capital as for 2005,
- additional information and explanations.

The task of auditors was to check and give an opinion on integrity, correctness and clearness of the statements and also on correctness of the books of account constituting the basis for preparation of the statements.

The audit of the financial statements was conducted in accordance with resolutions of:

- chapter 7 of the Act of 29 September 1994 on accountancy,
- rules of performing the auditors' profession issued by the National Council of Auditors in Poland,
- the Act of 30 August 2002 on conformity assessment system.

In accordance with art. 66 of the Act on accountancy, the impartiality and independence of the auditors was maintained. The audit covered verification of applied accounting policies and important estimations, checking the accounting proofs and records from which information included in the financial statements results. It also covered total evaluation of the financial statement.

According to auditors, PCA financial statements, which included numerical data and written explanations:

- clearly presents all important information, essential for evaluation of fixed assets and financial situation of PCA as for 31 December 2005 and also its financial outcome for the fiscal year from 1 January 2005 to 31 December 2005,

4.2.2 Raport

Raport stanowi uzupełnienie opinii z badania sprawozdania finansowego. W raporcie biegli stwierdzili, że:

- rachunkowość prowadzona jest zgodnie z zakładowym planem kont,
- na podstawie zarządzenia Dyrektora PCA wprowadzono zasady polityki rachunkowości,
- zasady i formy polityki rachunkowości, obowiązujące w PCA, ustalone zostały zgodnie z ustawą o rachunkowości z 29 września 1994 r. ze zmianami,
- wytyczne, regulowane zarządzeniami wewnętrznymi, zabezpieczają prawidłowy obieg dowodów oraz wykonywanie kontroli pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym. Dowody księgowe są akceptowane przez osoby upoważnione na mocy ustawy o finansach publicznych,
- umarzanie środków trwałych dokonywane jest zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
- ewidencja księgowa prowadzona jest przy zastosowaniu modułów programu SYMFONIA,
- księgi rachunkowe stanowią zbiór kont analitycznych i syntetycznych prowadzonych i przechowywanych w siedzibie PCA,
- opisowe sprawozdanie z działalności PCA opracowane zostało zgodnie ze wskazaniami ustawy o rachunkowości, a prezentowane informacje liczbowe są zgodne z danymi sprawozdania finansowego.

- was prepared in accordance with the rules specified in the Act on accountancy and on the basis of properly kept books of account,
- is consistent with legal regulations and resolutions of PCA statute,
- is complete, in the meaning of art. 49 of the Act on accountancy, and all information coming from the audited financial statements are conforming.

4.2.2 Report

The report constituted a supplement to the opinion from audit of financial statement. In the report, the auditors stated that:

- accountancy is conducted in accordance with company's chart of accounts,
- a disposition of PCA Director implemented the rules of accounting policy,
- PCA accounting policy was established according to the Act on accountancy of 29 September 1994 with changes,
- guidelines, regulated through the internal dispositions, protect the correct circulation of evidences and performance of the control in formal, content-related and accounting respect. The accounting evidences are approved by the persons authorized by virtue of the Act on public finances,
- depreciation of tangible assets is made in accordance with regulations of the Act on company income tax,
- accounting records are kept with the use of modules of SYMFONIA programme,
- books of account constitute the set of analytical and synthetic accounts which are conducted and kept in PCA premises,
- PCA annual report was prepared according to indications of the Act on accountancy and the presented numerical data were consistent with the data of the financial statement.

4.3 Bilans**AKTYWA****4.3 Balance sheet****ASSETS**

Nazwa pozycji / Name of the item

+/-

Styczeń 2005 r. January 2005

Grudzień 2005 r. December 2005

	A. Aktywa trwałe / Fixed assets	274.999,17	435.128,04
- I. Wartości niematerialne i prawne / Intangible assets		21.415,57	85.266,97
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych / Research and development expenses		0,00	0,00
2. Wartość firmy / Goodwill		0,00	0,00
3. Inne wartości niematerialne i prawne / Other intangible assets		21.415,57	85.266,97
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne / Advances for intangible assets		0,00	0,00
- II. Rzeczowe aktywa trwałe / Tangible fixed assets		253.583,60	349.861,07
1. Środki trwałe / Tangible assets		253.583,60	349.861,07
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu) / land (including right to perpetual usufruct)		0,00	0,00
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej / buildings, premises, civil engineering, land and water structures		0,00	0,00
c) urządzenia techniczne i maszyny / plant and machinery		80.054,50	221.912,07
d) środki transportu / vehicles		125.473,82	92.802,22
e) inne środki trwałe / other tangible assets		48.055,28	35.146,78
2. Środki trwałe w budowie / Tangible assets under construction		0,00	0,00
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie / Advances for tangible assets under construction		0,00	0,00
- III. Należności długoterminowe / Long-term receivables		0,00	0,00
1. Od jednostek powiązanych / From related entities		0,00	0,00
2. Od pozostałych jednostek / From other entities		0,00	0,00
- IV. Inwestycje długoterminowe / Long-term investments		0,00	0,00
1. Nieruchomości / Real property		0,00	0,00
2. Wartości niematerialne i prawne / Intangible assets		0,00	0,00
3. Długoterminowe aktywa finansowe / Long-term financial assets		0,00	0,00
a) w jednostkach powiązanych / in related entities		0,00	0,00
-[1] udziały lub akcje / shares		0,00	0,00
-[2] inne papiery wartościowe / other securities		0,00	0,00
-[3] udzielone pożyczki / granted loans		0,00	0,00
-[4] inne długoterminowe aktywa finansowe / other long-term financial assets		0,00	0,00
b) w pozostałych jednostkach / in other entities		0,00	0,00
-[1] udziały lub akcje / shares		0,00	0,00
-[2] inne papiery wartościowe / other securities		0,00	0,00
-[3] udzielone pożyczki / granted loans		0,00	0,00
-[4] inne długoterminowe aktywa finansowe / other long-term financial assets		0,00	0,00
4. Inne inwestycje długoterminowe / Other long-term investments		0,00	0,00
- V. Długoterminowe rozliczenia miedzyokresowe / Long-term prepayments		0,00	0,00
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego / Deferred tax		0,00	0,00
2. Inne rozliczenia miedzyokresowe / Other prepayments		0,00	0,00

Nazwa pozycji / Name of the item	Styczeń 2005 r. January 2005	Grudzień 2005 r. December 2005
+/-		
- B. Aktywa obrotowe / Current assets	2.619.564,34	4.313.034,99
- I. Zapasy / Inventory	0,00	0,00
1. Materiały / Raw materials	0,00	0,00
2. Półprodukty i produkty w toku /		
Semi-finished products and work in progress	0,00	0,00
3. Produkty gotowe / Finished goods	0,00	0,00
4. Towary / Commodities	0,00	0,00
5. Zaliczki na dostawy / Advances from deliveries	0,00	0,00
- II. Należności krótkoterminowe / Short-term receivables	280.145,00	417.961,48
- 1. Należności od jednostek powiązanych / Receivables from related entities	0,00	0,00
- a) z tytułu dostaw i usług o okresie splaty / trade receivables, due:	0,00	0,00
-[1] do 12 miesięcy / within 12 months	0,00	0,00
-[2] powyżej 12 miesięcy / over 12 months	0,00	0,00
b) inne / other	0,00	0,00
- 2. Należności od pozostałych jednostek / Receivables from other entities	280.145,00	417.961,48
- a) z tytułu dostaw i usług o okresie splaty / trade receivables, due:	181.065,00	405.946,48
-[1] do 12 miesięcy / within 12 months	182.815,00	408.196,48
-[2] powyżej 12 miesięcy / over 12 months	-1.750,00	-2.250,00
b) z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych /		
receivables from taxes, subsidies, customs charges, social	90.825,00	0,00
c) inne / other	8.255,00	12.015,00
d) dochodzone na drodze sądowej / claimed in court	0,00	0,00
- III. Inwestycje krótkoterminowe / Short-term investments	2.302.819,34	3.868.901,82
- 1. Krótkoterminowe aktywa finansowe / Short-term financial assets	2.302.819,34	3.868.901,82
- a) w jednostkach powiązanych / in related entities	0,00	0,00
-[1] udziały lub akcje / shares	0,00	0,00
-[2] inne papiery wartościowe / other securities	0,00	0,00
-[3] udzielone pożyczki / granted loans	0,00	0,00
-[4] inne krótkoterminowe aktywa finansowe /		
other short-term financial assets	0,00	0,00
- b) w pozostałych jednostkach / in other entities	703.558,39	0,00
-[1] udziały i akcje / shares	0,00	0,00
-[2] inne papiery wartościowe / other securities	703.558,39	0,00
-[3] udzielone pożyczki / granted loans	0,00	0,00
-[4] inne krótkoterminowe aktywa finansowe /		
other short-term financial assets	0,00	0,00
- c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne / cash and other cash assets	1.599.260,95	3.868.901,82
-[1] środki pieniężne w kasie i na rachunkach /		
cash in hand and cash in bank	1.599.260,95	3.868.901,82
-[2] inne środki pieniężne / other cash	0,00	0,00
-[3] inne aktywa pieniężne / other cash assets	0,00	0,00
2. Inne inwestycje krótkoterminowe / Other short-term investments	0,00	0,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe / Short-time prepayments	36.600,00	26.171,69
SUMA / TOTAL	2.894.563,51	4.748.163,03

PASYWA**LIABILITIES**

Nazwa pozycji / Name of the item

Styczeń 2005 r. January 2005

Grudzień 2005 r. December 2005

+/-

		1.327.420,99	2.835.210,77
-	A. Kapitał (fundusz) własny / Shareholder's equity	733.101,67	1.662.813,42
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy / Share capital	0,00	0,00
II.	Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna) / Called-up share capital (negative value)	0,00	0,00
III.	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna) / Own shares (negative value)	0,00	0,00
IV.	Kapitał (fundusz) zapasowy / Supplementary capital	0,00	0,00
V.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny / Revaluation reserve	0,00	0,00
VI.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe / Other reserve capital	0,00	0,00
VII.	Zysk (strata) z lat ubiegłych / Retained earnings	0,00	0,00
VIII.	Zysk (strata) netto / Net Profit (loss)	849.027,59	1.674.853,35
IX.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna) / Charges to net profit during the financial year (negative value)	-254.708,27	-502.456,00
-	B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / Liabilities and provisions for liabilities	1.567.142,52	1.912.952,26
-	I. Rezerwy na zobowiązania / Provisions for liabilities	40.700,00	0,00
1.	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego / Provision for deferred income tax	0,00	0,00
-	2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne / Provision for pensions and similar benefits	40.700,00	0,00
a)	długoterminowa / long-term	0,00	0,00
b)	krótkoterminowa / short-term	40.700,00	0,00
-	3. Pozostałe rezerwy / Other provisions	0,00	0,00
a)	długoterminowe / long-term	0,00	0,00
b)	krótkoterminowe / short-term	0,00	0,00
II.	Zobowiązania długoterminowe / Long-term liabilities	0,00	0,00
1.	Wobec jednostek powiązanych / To related entities	0,00	0,00
-	2. Wobec pozostałych jednostek / To other entities	0,00	0,00
a)	kredyty i pożyczki / credits and loans	0,00	0,00
b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych / from debt securities	0,00	0,00
c)	inne zobowiązania finansowe / other financial liabilities	0,00	0,00
d)	inne / other	0,00	0,00
-	III. Zobowiązania krótkoterminowe / Current liabilities	769.542,52	1.195.575,27
-	1. Wobec jednostek powiązanych / To related entities	0,00	0,00
-	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności / trade liabilities payable:	0,00	0,00
	-[1] do 12 miesięcy / within 12 months	0,00	0,00
	-[2] powyżej 12 miesięcy / over 12 months	0,00	0,00
b)	inne / other	0,00	0,00
-	2. Wobec pozostałych jednostek / To other entities	758.595,32	1.179.973,82
a)	kredyty i pożyczki / credits and loans	0,00	0,00
b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych / from debt securities	0,00	0,00
c)	inne zobowiązania finansowe / other financial liabilities	0,00	0,00

Nazwa pozycji / Name of the item	Styczeń 2005 r. January 2005	Grudzień 2005 r. December 2005
+/-		
- d) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności / trade liabilities payable: -[1] do 12 miesięcy / within 12 months -[2] powyżej 12 miesięcy / over 12 months	81.533,05 81.533,05 0,00	59.928,83 59.928,83 0,00
e) zaliczki otrzymane na dostawy / advances received for deliveries	0,00	0,00
f) zobowiązania wekslowe / liabilities form promissory notes	0,00	0,00
g) z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń / taxes, customs charges, social security and other benefits	563.997,12	986.367,76
h) z tytułu wynagrodzeń / salaries	0,00	0,00
i) inne / other	113.065,15	133.677,23
3. Fundusze specjalne / Special funds	10.947,20	15.601,45
- IV. Rozliczenia międzyokresowe / Accruals	756.900,00	717.376,99
1. Ujemna wartość firmy / Negative goodwill	0,00	0,00
- 2. Inne rozliczenia międzyokresowe / Other accruals	756.900,00	717.376,99
a) długoterminowe / long-term	0,00	0,00
b) krótkoterminowe / short-term	756.900,00	717.376,99
SUMA / TOTAL	2.894.563,51	4.748.163,03

4.4 Rachunek zysków i strat w 2005 r.**4.4 Profit and loss account**

+/-	Nazwa pozycji / Name of the item	Grudzień 2005 r. / December 2005
	A. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym / Net revenue from the sale of products, commodities and raw materials, including:	10.573.966,00
*	- od jednostek powiązanych / from related entities	0,00
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów / Net revenue from product sale	10.573.966,00
II.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów / Net revenue from sale of commodities and materials	0,00
-	B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym / Costs of products, commodities and materials sold, including:	5.162.880,09
*	- jednostkom powiązanym / to related bodies	0,00
I.	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów / Manufacturing cost of products sold	5.162.880,09
II.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów / Value of commodities and materials sold	0,00
C.	Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (A-B) / Sales margin (A-B)	5.411.085,91
D.	Koszty sprzedaży / Costs of sales	0,00
E.	Koszty ogólnego zarządu / General and administrative overheads	3.340.192,47
F.	Zysk (strata) ze sprzedaży (C-D-E) / Profit (loss) on sales (C-D-E)	2.070.893,44
-	G. Pozostałe przychody operacyjne / Other operating income	53.053,38
I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych / Profit on the disposal of non-financial fixed assets	0,00
II.	Dotacje / Subsidies	0,00
III.	Inne przychody operacyjne / Other operating income	53.053,38
-	H. Pozostałe koszty operacyjne / Other operating expenses	13.138,98
I.	Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych / Loss on the disposal of non-financial fixed assets	0,00
II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych / Revaluation of non-financial assets	0,00
III.	Inne koszty operacyjne / Other operating expenses	13.138,98
IV.	Rozliczenie zespołu 4 / Settlement of team 4	0,00
I.	I. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (F+G-H) / Operating profit (F+G-H)	2.110.807,84
J.	Przychody finansowe / Financial income	93.746,24
-	I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym: / Dividends and profit sharing, including:	0,00
	1. od jednostek powiązanych / from related entities	0,00
-	II. Odsetki, w tym: / Interest rates, including	41.531,53
	1. od jednostek powiązanych / from related entities	0,00
III.	Zysk ze zbycia inwestycji / Profit on the disposal of investments	0,00
IV.	Aktualizacja wartości inwestycji / Revaluation of investments	0,00
V.	Inne / Other	52.214,71
-	K. Koszty finansowe / Financial expenses	121,73
-	I. Odsetki, w tym: / Interest, including:	121,73
	1. dla jednostek powiązanych / to related entities	0,00
II.	Strata ze zbycia inwestycji / Loss on the disposal of investments	0,00
III.	Aktualizacja wartości inwestycji / Revaluation of investments	0,00
IV.	Inne / Other	0,00
L.	Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K) / Profit (loss) on business activities (I+J-K)	2.204.432,35
-	M. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (M.I-M.II.) / Balance of extraordinary items (M.I-M.II.)	0,00
I.	Zyski nadzwyczajne / Extraordinary gains	0,00
II.	Straty nadzwyczajne / Extraordinary loss	0,00
N.	Zysk (strata) brutto (L+M) / Profit (loss) before tax (L+M)	2.204.432,35
O.	Podatek dochodowy / Income tax	529.579,00
P.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty) / Other obligatory decreases of profit (increases of loss)	0,00
R.	Zysk (strata) netto (N-O-P) / Net profit (loss) (N-O-P)	1.674.853,35

4.5 Wykonanie budżetu PCA za 2005 r.**4.5 Execution of the PCA budget for 2005**

	plan budżetu na 2005 rok po zmianach budget plan for 2005 after changes	wykonanie budżetu w 2005 r. execution of budget in 2005	% planu do realizacji % realization of plan in 2005	plan na 2006 r. budget plan for 2006
1. Przychody / Incomes				
1.1 przychody z działalności akredytacyjnej / incomes from accreditation activity	6.500.000,00	10.322.976,00	158,81	8.250.000,00
1.2 przychody finansowe / financial incomes	20.000,00	93.746,24		30.000,00
1.3 pozostałe wpływy – szkolenia / other receipts – training courses	10.000,00	250.990,00		320.000,00
Razem wpływy pieniężne / Financial receipts in total	6.530.000,00	10.667.712,24	163,36	8.600.000,00
1.4 przychody operacyjne / operational incomes		53.053,38		
Ogółem / Overall	6.530.000,00	10.720.765,62		8.600.000,00
2. Wydatki / Outgoings				
2.1 wynagrodzenia / wages				
2.1.1 wynagrodzenia etatowe / wages for permanent employees	2.387.000,00	2.691.856,72	112,77	2.740.000,00
2.1.2 wynagrodzenia z umów o dzieło / wages from civil law agreements	2.000.000,00	2.676.586,87	133,82	2.500.000,00
2.1.3 dodatkowe wynagrodzenie roczne / annual wages surcharge	0,00	275.393,33		
2.2 składki ZUS / social funds	480.000,00	428.123,66	89,19	550.000,00
2.3 energia / energy	20.000,00	23.079,88	115,39	20.000,00
2.4 usługi obce / external services	600.000,00	1 237.993,26	206,33	1.200.000,00
2.5 amortyzacja / depreciation	100.000,00	77.872,24	77,87	100.000,00
2.6 zużycie materiałów / consumption of materials	275.000,00	330.438,95	120,15	400.000,00
2.7 opłaty bankowe i podatki lokalne / banking fees and local taxes	25.000,00	31 747,23	126,98	25 000,00
2.8 świadczenia na rzecz pracowników / benefits for employees	50.000,00	145.138,09	290,27	150.000,00
2.9 podróże służbowe krajowe / domestic business trips	40.000,00	53.209,05	133,02	50.000,00
2.10 podróże służbowe zagraniczne / foreign business trips	90.000,00	128.575,42	142,86	150.000,00
2.11 koszty reprezentacji i reklamy / representaton and promotion costs	100.000,00	26.434,00	26,43	100.000,00
2.12 koszty szkoleń / training costs	100.000,00	97.037,00	97,03	100.000,00
2.13 składki członkowskie / membership fees	100.000,00	71.974,02	71,97	100.000,00
2.15 koszty finansowe / financial costs		121,73		
2.16 pozostałe / others	113.000,00	195.561,57	173,06	415.000,00
Razem wydatki pieniężne / Financial expenditures in total	6.480.000,00	8.503.194,29	131,22	
2.17 koszty operacyjne / operational costs	50.000,00	13 138,98		
Ogółem / Overall	6.530.000,00	8.516.333,27		
3. Zysk brutto / Gross profit	0,00	2.204.432,35		0,00
4. Podatek dochodowy / Income tax	0,00	529.579,00		0,00
5. Zysk netto / Net profit	0,00	1.674.853,35		0,00

Zgodnie z art. 34 ustawy o systemie oceny zgodności, za- twierdzony zysk 30% z kwoty 1 674 853,35 PLN, czyli w wys. 502.456,00 PLN został przekazany do budżetu państwa za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki. Pozostała kwota zwiększa kapitał własny.

According to art. 34 of the Act on conformity assessment, approach 502,456.00 PLN, which makes 30% of the approved profit amounting to 1,674,853.35 PLN, was passed to the State Budget through the agency of the Ministry of Economy. The remaining amount increased the PCA own capital.

4.6 Wysokość i struktura przychodów z działalności akredytacyjnej w 2005 r.

Wyszczególnienie / Details

Oceny w procesach akredytacji / Initial assessments	1.200.000	2.351.150	195,92
Oceny w nadzorze / Surveillance visits	2.000.000	3.810.956	190,54
Opłata za wniosek / Applications for accreditation	300.000	326.000	108,66
Udział w systemie akredytacji / Participation in accreditation system	3.000.000	3.834.870	127,82
Ogółem / Overall	6.500.000	10.322.976	158,81

4.6 Amount and structure of incomes from accreditation activity in 2005

Plan na 2005 r. Plan for 2005	Realizacja 2005 r. Realization 2005	% Realizacji % Realization
1.200.000	2.351.150	195,92
2.000.000	3.810.956	190,54
300.000	326.000	108,66
3.000.000	3.834.870	127,82
6.500.000	10.322.976	158,81

4.7 Zatrudnienie i wynagrodzenia w 2005 r.

Wyszczególnienie / Details

Płace etatowe / Permanent staff wages	2.387.000	2.691.856	112,77
Umowy cywilno-prawne / Civil law agreements	2.000.000	2.676.586	133,82

4.7 Employment and wages in 2005

Plan na 2005 r. Plan for 2005	Realizacja 2005 r. Realization 2005	% Realizacji % Realization
2.387.000	2.691.856	112,77
2.000.000	2.676.586	133,82

Różnica między planowanym a zrealizowanym funduszem wynagrodzeń etatowych wynika z zatrudnienia nowych pracowników.

Sytuacja finansowa Polskiego Centrum Akredytacji była w 2005 r. stabilna. Osiągnięta nadwyżka środków finansowych była wynikiem rosnącej tendencji do akredytowania się nowych organizacji. Cennik świadczonych przez Polskie Centrum Akredytacji usług nie uległ w 2005 r. zmianie. Koszt roboczogodziny pozostał na niezmienionym od 5 lat poziomie. Osiągnięta nadwyżka finansowa przeznaczona zostanie na spłatę kredytu bankowego związanego z zakupem siedziby.

The difference between planned and realized wages' fund arises from employment of new employees.

PCA financial situation in 2005 was stable. The surplus of financial means resulted from still growing number of organizations applying for accreditation. In 2005 PCA Price list remained unchanged. Also the cost of man-hour has remained at the same level for 5 years. The financial surplus is to be allocated to payment of credit loan connected with purchase of PCA premises.

Polskie Centrum Akredytacji
01-382 Warszawa
ul. Szczotkarska 42
tel. (0-22) 355 70 00
fax (0-22) 355 70 18
e-mail: sekretariat@pca.gov.pl
www.pca.gov.pl